

мораторію потребує проведення попередніх заходів з метою оновлення законодавчої бази та створення процесуальних схем, що не допустили б втрати Україною свого головного і найдорожчого скарбу.

Література

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

УДК 347.85(043.2)

Манукян А. Ж., Ткач І. О., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корнєєв Ю. В., к.ю.н., доцент

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ РЕЖИМ КОСМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

На сучасному етапі розвитку політико-правової думки поняття «космічної безпеки» прийнято визначати як безпечний і сталий доступ до космічного простору та його використання, а також свободу від загроз, що виникають у космосі. Нормативно-правове тлумачення поняття міжнародно-правового режиму космічної безпеки - це сукупність міжнародно-правових норм, спрямованих на встановлення глобальної колективної цілісної системи безпеки використання та дослідження космічного простору в мирних цілях та в інтересах всього людства.

Космічна безпека є видовим поняттям відносно родового поняття «міжнародної безпеки», а тому й аналіз відповідного понятійного ряду слід здійснювати, йдучи від загального до спеціального. У міжнародно-правовому контексті під безпекою розуміють стан захищеності інтересів держави, групи держав або міжнародного співтовариства від зовнішніх та внутрішніх загроз [1, с. 231].

Розрізняють два види міжнародної безпеки: універсальну та регіональну, обидва з яких належать до колективної безпеки [2, с. 123].

З огляду на особливості безпеки дослідження та використання космічного простору її доцільно розглядати як складову універсальної безпеки. Правові основи забезпечення міжнародної безпеки закладені в Статуті ООН з їх подальшим розвитком в концепції всеохоплюючої міжнародної безпеки, закріпленої в резолюціях Генеральної Асамблеї ООН від 4 грудня 1986 р. та від 7 грудня 1987 р. «Про створення всеохоплюючої системи міжнародного миру та безпеки», а також в резолюції від 7 грудня 1988 р. «Про всеохоплюючий підхід до укріплення міжнародного миру та безпеки відповідно до Статуту ООН» [3].

З огляду на проблематику доцільно виокремити наступні складові, які можуть бути застосовані при формуванні режиму космічної безпеки: окреслення перспективної ролі рішень, що забезпечуються завдяки використанню космічного простору в контексті орієнтування на сталий розвиток; забезпечення обміну даними та доступу до узгодженого мінімуму інформації, необхідної для забезпечення космічного простору та космічної діяльності; посилення міжагентського діалогу та координація заходів з питань забезпечення безпеки між інституціями ООН та іншими зацікавленими організаціями; становлення гармонізованого правового режиму та розроблення додаткових правових регуляторів рекомендаційного характеру; залучення якомога більшої кількості суб'єктів космічної діяльності до переговорного процесу та проведення консультацій; розвиток правил руху в космічному просторі, що підлягатимуть застосуванню всіма суб'єктами (враховуючи започаткування централізованої координаційної системи, процедуру вчасного інформування про заплановану діяльність, зокрема ту, що містить потенційний ризик спричинення шкоди експлуатації розміщених у космічному просторі об'єктів, перевірку планів з мінімізації ризиків і засміченості космічного простору [1, с. 177].

Безпека космічної діяльності у міжнародно-правовому сенсі є новітнім і за своєю суттю досить складним і багатоплановим. Відтак, аналіз предмету дослідження слід розпочати з виділення та визначення змісту базових понять і категорій, якими слід оперувати у відповідній сфері.

Особливого смислового навантаження набувають міжнародні засоби укріплення безпеки в космічному просторі, підтримання безпеки та поновлення режиму безпеки, а також ряд спеціальних засад та принципів: принцип міжнародного співробітництва для підтримки міжнародної космічної безпеки та попередження ситуацій, які могли б становити загрозу такому режиму; принцип неподільності безпеки (зважаючи на взаємозв'язок та взаємозалежність держав безпека має бути одна для всіх та однакова для всіх, не можна будувати безпеку одних держав за рахунок інших); принцип рівної безпеки або принцип ненасення шкоди безпеці (право кожної держави на безпеку та забезпечення безпеки для всіх на засадах рівності без отримання яких-небудь односторонніх переваг); принцип колективної та індивідуальної відповідальності за порушення права міжнародної безпеки; принцип охорони космічного середовища на користь нинішнього та наступних поколінь в інтересах забезпечення сталого розвитку [4].

Отже, становлення режиму міжнародної безпеки космічного простору повинна бути забезпечення вільного від загроз сталого космічного середовища, з особливим значенням інтересів безпеки всього людства та принципу мирних цілей дослідження та використання космічного простору.

Література

1. Репецький В. М. Міжнародне публічне право / В. М. Репецький. – К.: Знання, 2011. – 331 с.

2. Международное публичное право: учебник / Л. П. Ануфриева, К. А. Бекашев, Е. Г. Моисеев, В. В. Устинов и др.; отв. ред. К. А. Бекашев. – М.: Проспект, 2011. – 486 с.

3. Про всеохоплюючий підхід до укріплення міжнародного миру та безпеки відповідно до Статуту ООН: Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 43/89 від 7 грудня 1988 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org/documents/ga/res/42/a42r093.htm>

4. Врахування положень Конвенції про транскордонне забруднення повітря на великі відстані 1979 року (зокрема, на етапі запуску, оскільки питання делімітації все ще залишається відкритим) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unep.org/env/lrtap/>

5. Стокгольмська декларація 1972 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?Docum>.

УДК 349.418(043.2)

Масляник Д. Ф., студентка,
Навчально-науковий Інститут екологічної безпеки,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Хом'яченко С. І., к.ю.н., доцент

СКЛАД І ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Зазвичай серед різних категорій земель України землі рекреаційного призначення займають окреме місце, вони мають власний правовий режим. Проте, як особлива категорія вони були закріплені лише приписами Земельного кодексу України (надалі – ЗК) від 25 жовтня 2001 року. Більш того, питання правового режиму земель рекреаційного призначення предметом окремого самостійного комплексного наукового дослідження не були, а існуючі наукові праці торкаються лише окремих аспектів правового режиму земель. Це все свідчить про актуальність дослідження правового режиму земель рекреаційного призначення. Згідно ст. 50 ЗК до земель рекреаційного призначення належать землі, які використовуються для організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів [1]. ЗК України проводить чітку лінію між землями, які використовуються в рекреаційній діяльності, та землями рекреаційного призначення як окремої категорії земель [2, с. 281]. Стаття 51 ЗК встановлює, що до земель рекреаційного призначення належать земельні ділянки зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів, навчально-туристських та екологічних стежок,